

w sprawie oceny programowej kierunku zarządzanie prowadzonego na Politechnice Opolskiej na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 742) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z opinią zespołu opinia II zespołu nauk społecznych prowadzącego działalność w zakresie dyscyplin: ekonomia i finanse, geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna, nauki o zarządzaniu i jakości, raportem zespołu oceniającego oraz stanowiskiem Uczelni w sprawie oceny programowej kierunku zarządzanie prowadzonego na Politechnice Opolskiej na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim, wydaje ocenę:

pozytywną z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat

§ 2

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej stwierdza, że proces kształcenia realizowany na Politechnice Opolskiej nie w pełni umożliwia studentom kierunku zarządzanie osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim.

Spośród kryteriów określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787), uszczegółowionych w załączniku nr 2 do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, stanowiącego załącznik do uchwały nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., kryteria:

- 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie
  - 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów
- zostały spełnione częściowo.

Wydanie oceny pozytywnej na okres 2 lat uzasadniają błędy i niezgodności w zakresie wymienionych wyżej kryteriów, które zostały spełnione częściowo:

W odniesieniu do kryterium 3:

1. Brak właściwych i skutecznych sposobów weryfikacji stopnia osiągnięcia wszystkich przypisanych do zajęć efektów uczenia się w taki sposób, by można było bez wątpliwości potwierdzić czy i w jakim stopniu zostały poszczególne efekty dla zajęć zrealizowane i osiągnięte przez studenta. Dotyczy to w szczególności efektów uczenia się realizujących zakres kompetencji społecznych i umiejętności.

W odpowiedzi na stwierdzoną nieprawidłowość Uczelnia poinformowała, że w nowym programie studiów na kierunku zarządzanie pierwszego i drugiego stopnia zwiększono wymiar zajęć kształtujących umiejętności i kompetencje społeczne (ćwiczenia, laboratoria, projekty). Dodatkowo Uczelnia poinformowała, że procedura pt. „Weryfikacja przedmiotowych efektów uczenia się” zostanie włączona do projektowanej Księgi Jakości Kształcenia WEiZ (do odpowiedzi na raport dołączono tzw. ramę tematyczną projektowanej Księgi Jakości, tj. wykaz

procedur, które mają zostać objęte tym dokumentem). Uczelnia deklaruje, iż w szczególności zostanie uszczegółowiony sposób formułowania zadań na egzaminach i kolokwium.

W przesłanej odpowiedzi Uczelnia nie przedstawiła jednak ww. procedury (bądź też jej projektu), wskazującej na zakres planowanych działań w obszarze poprawy skuteczności procesu weryfikacji osiągnięcia przypisanych do zajęć efektów uczenia się, co nie pozwala na ocenę ich skuteczności w kontekście realizacji zalecenia. Nie przedstawiono również zmodyfikowanych sposobów weryfikacji stopnia osiągnięcia przypisanych do zajęć efektów uczenia się w taki sposób, by można było bez wątpliwości potwierdzić, czy i w jakim stopniu zostały poszczególne efekty określone dla zajęć zrealizowane i osiągnięte przez studenta. Wskazany przez Uczelnię, zwiększony wymiar zajęć kształtujących umiejętności i kompetencje społeczne, należy uznać za ważny element poprawy jakości kształcenia na kierunku, natomiast nie jest to działanie jednoznaczne z zalecanym wprowadzaniem skutecznych sposobów weryfikacji stopnia osiągnięcia wszystkich przypisanych do zajęć efektów uczenia się.

2. W Uczelni nie zostały sformalizowane zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się oraz sposoby zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem.

W odpowiedzi na stwierdzoną nieprawidłowość Uczelnia poinformowała, że procedura postępowania w sytuacjach konfliktowych będzie częścią projektowanej Księgi Jakości Kształcenia WEiZ. Dodatkowo wskazała, że „w kontekście sytuacji konfliktowych należy wyjaśnić, że są zachowania niestosowne, które niekoniecznie muszą kwalifikować się jako przewinienia dyscyplinarne”. Uczelnia poinformowała, że zamierza szerzej włączyć samorząd studencki do tworzenia takiej procedury, jak również zapewnić udział w rozwiązywaniu problemów opiekuna kierunku i studentów, tak jak to miało miejsce dotychczas. Funkcjonujące dobre praktyki postępowania w sytuacjach konfliktowych zostaną sformalizowane oraz szeroko spopularyzowane w środowisku akademickim Uczelni, a przedmiotowa procedura będzie dostępna dla studentów na stronie wydziału.

W przesłanej odpowiedzi Uczelnia nie przedstawiła jednak wskazanej procedury (bądź też jej projektu), wskazującej na zakres planowanych działań w obszarze zasad postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się oraz sposobów zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem, co nie pozwala na ocenę ich skuteczności w kontekście realizacji zalecenia.

W odniesieniu do kryterium 10:

1. Nieprawidłowości w zakresie projektowania, przeglądu i doskonalenia programu studiów, w konsekwencji czego obowiązujące procedury projektowania programów studiów nie zapewniają dostosowania programu studiów do wszystkich wymogów wynikających z warunków określonych w rozdziale 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów. Przyjęte uchwałą Senatu programy studiów kierunku zarządzanie studia pierwszego i drugiego stopnia nie realizują obowiązku przypisania w programie studiów efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów do zajęć lub grupy zajęć, niezależnie od formy ich prowadzenia. Przeprowadzana w ramach uczelnianej polityki jakości ocena programu studiów nie zdiagnozowała wskazanych nieprawidłowości.

W odpowiedzi na stwierdzoną nieprawidłowość Uczelnia poinformowała, że w Uczelni w ramach Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia funkcjonują procedury projektowania

programów studiów, tj.: PO P-01 *Projektowanie programów studiów* oraz PO P-02 *Modyfikowanie programów studiów*. W tych procedurach są określone dokumenty przygotowywane przez Radę dydaktyczną kierunku studiów wymagane do ustalenia programu studiów przez Senat Uczelni. Wśród dokumentów są między innymi karty opisu przedmiotu dla wszystkich zajęć występujących w programie studiów. W kartach opisu przedmiotu zawarte są efekty uczenia się dla zajęć, wraz z ich odniesieniami do kierunkowych efektów uczenia się, metody weryfikacji określonych dla zajęć efektów uczenia się oraz treści programowe zapewniające uzyskanie tych efektów. Karty opisu przedmiotu tworzone są w systemie informatycznym Sylabus i w nim są archiwizowane. Po ustaleniu przez Senat programu studiów, dokumentacja obejmująca między innymi kierunkowe efekty uczenia się, plany studiów wraz z kartami opisu przedmiotu umieszczana jest na stronie internetowej.

Wskazane przez Uczelnię obowiązujące na Politechnice Opolskiej procedury projektowania programów studiów, zgodnie ze sformułowaną przez zespół oceniający PKA w raporcie z wizytacji nieprawidłowością, nie zapewniają jednak ich dostosowania do wszystkich wymogów wynikających z warunków określonych w rozdziale 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów. Przyjęte uchwałą Senatu programy studiów kierunku zarządzanie nie realizują bowiem obowiązku przypisania w programie studiów efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów do zajęć lub grupy zajęć, niezależnie od formy ich prowadzenia. Potwierdzeniem tego stanu rzeczy są nadesłane przez Uczelnię w odpowiedzi na raport z wizytacji zmodyfikowane programy studiów pierwszego i drugiego stopnia przyjęte uchwałą Senatu nr 269 z dnia 22 maja 2023 r. w (załącznik 1, 2 i 3 do uchwały), które nie spełniają wymogów wynikających § 3 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów, nie zawierają bowiem przypisanych do zajęć lub grup zajęć, niezależnie od formy ich prowadzenia, efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów.

Prezydium PKA przyjmuje wyjaśnienie Uczelni, że wśród dokumentów przygotowywanych przez Radę dydaktyczną kierunku studiów wymaganych do ustalenia programu studiów przez Senat Uczelni znajdują się między innymi karty opisu przedmiotu dla wszystkich zajęć występujących w programie studiów zawierające efekty uczenia się określone dla zajęć, wraz z ich odniesieniami do kierunkowych efektów uczenia się oraz treści programowe zapewniające uzyskanie tych efektów, jednak elementy te w ramach obecnie obowiązujących regulacji uczelnianych, nie stanowią załącznika do wiodącego dokumentu opisującego program studiów, który przyjmowany jest uchwałą Senatu Uczelni. Z przesłanej przez Uczelnię w odpowiedzi na raport z wizytacji Uchwały nr 269 Senatu z dnia 22 maja 2023 r. w sprawie *ustalenia programu studiów dla kierunku zarządzanie, w tym kierunkowych efektów uczenia się oraz planu studiów* wynika, że na dokumentację programu studiów stanowiącą załącznik do ww. uchwały składa się: 1) karta programu studiów zawierająca ogólne informacje o kierunku, w tym sumaryczne wskaźniki charakteryzujące program studiów, jego związek z misją uczelni i jej strategią rozwoju, wymagania wstępne, zasady rekrutacji; 2) wykaz kierunkowych efektów uczenia się; 3) „Plany i programy studiów” (odrębnie dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych) zawierające harmonogramy realizacji programu studiów, tj. wykaz zajęć wraz ze wskazaniem liczby godzin realizowanych w poszczególnych formach, semestr realizacji, liczbę przypisanych punktów ECTS oraz ogólne warunki zaliczenia (egzamin/zaliczenie). W strukturze dokumentów tworzących program studiów nie znajdują się wskazane przez Uczelnię karty opisu przedmiotu zawierające efekty uczenia się dla zajęć, wraz z ich

odniesieniami do kierunkowych efektów uczenia się oraz treści programowe. Obowiązek przypisania w przyjętym uchwałą senatu programie studiów efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów do zajęć lub grup zajęć, niezależnie od formy ich prowadzenia, nie jest również realizowany w inny, przyjęty przez Uczelnię sposób.

2. Niska skuteczność realizacji części działań podejmowanych w obszarze obowiązującego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia potwierdzona zastrzeżeniami sformułowanymi w odniesieniu do weryfikacji efektów uczenia się w odniesieniu do prac etapowych oraz dyplomowych (kryterium 3).

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnię poinformowała, że zalecenie dotyczące powyżej sformułowanego uchybienia zostało wdrożone w wyniku przeprowadzenia czynności opisanych jako wykonanie zaleceń w ramach kryterium 3. W odniesieniu do poprawy skuteczności realizacji działań podejmowanych w obszarze obowiązującego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w zakresie weryfikacji efektów uczenia się w odniesieniu do prac etapowych oraz dyplomowych Uczelnię poinformowała, że do projektowanej Księgi Jakości Kształcenia WEiZ zostanie włączona procedura pt. „Weryfikacja przedmiotowych efektów uczenia się” (do odpowiedzi na raport dołączono tzw. ramę tematyczną projektowanej Księgi Jakości, tj. wykaz procedur które mają zostać objęte tym dokumentem). Uczelnię deklaruje, iż w szczególności zostanie uszczegółowiony sposób formułowania zadań na egzaminach i kolokwiah.

W przesłanej odpowiedzi Uczelnię nie przedstawiła jednak ww. procedury (bądź też jej projektu), wskazującej na zakres planowanych działań w obszarze poprawy skuteczności procesu weryfikacji osiągnięcia wszystkich przypisanych do zajęć efektów uczenia się w odniesieniu do prac etapowych oraz dyplomowych.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej zobowiązuje uczelnię wymienioną w § 1 do realizacji następujących zaleceń:

W odniesieniu do kryterium 3:

1. Stworzenie właściwych, skutecznych sposobów weryfikacji stopnia osiągnięcia wszystkich przypisanych do zajęć efektów uczenia się w taki sposób, by można było bez wątpliwości potwierdzić czy i w jakim stopniu zostały poszczególne efekty zrealizowane i osiągnięte przez studenta. Dotyczy to w szczególności efektów uczenia się realizujących zakres kompetencji społecznych i umiejętności.
2. Stworzenie i wdrożenie procedury (lub procedur) postępowania w sytuacjach konfliktowych, związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się, oraz sposobów zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem na linii nauczyciel akademicki lub inna osoba prowadząca zajęcia - student oraz zasad postępowania w sytuacjach popełnienia przez nauczyciela czynów nagannych wobec godności studenta, zachowań nieetycznych i niezgodnych z prawem.
3. Wdrożenie skutecznych działań projakościowych w celu zapobiegania powstawaniu zdiagnozowanych błędów i nieprawidłowości w przyszłości.

W odniesieniu do kryterium 10:

1. Zaleca się dostosowanie wewnętrznych procedur w zakresie projektowania programów studiów do wszystkich wymogów wynikających z warunków określonych w rozdziale 2

rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów, zapewniając w programach studiów kierunku zarządzanie - studia pierwszego i drugiego stopnia przypisanie efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów do zajęć lub grupy zajęć, niezależnie od formy ich prowadzenia.

2. Zaleca się podjęcie przez Uczelnię działań w zakresie poprawy skuteczności realizacji procedur projakościowych w obszarze weryfikacji efektów uczenia się, umożliwiając skuteczną weryfikację efektów uczenia się w odniesieniu do prac etapowych oraz dyplomowych.
3. Zaleca się wdrożenie skutecznych działań projakościowych w celu zapobiegania powstaniu zdiagnozowanych błędów i nieprawidłowości w przyszłości.

Pozostałe kryteria zostały spełnione.

§ 3

Zalecenia powinny być zrealizowane w terminie do końca roku akademickiego poprzedzającego rok, w którym przeprowadzone zostanie kolejne postępowanie oceniające, wskazany w § 4.

§ 4

Z uwagi na zaistnienie okoliczności przewidzianych w ust. 3 pkt 2 załącznika nr 3 do Statutu kolejne postępowanie oceniające kierunek zarządzanie na uczelni wymienionej w § 1 nastąpi w roku akademickim 2024/2025.

§ 5

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.
3. Na składającym wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy ciąży, na podstawie art. 245 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, obowiązek zawiadomienia Ministra Edukacji i Nauki o jego złożeniu.

§ 6

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Edukacji i Nauki,
2. Rektor Politechniki Opolskiej.

§ 7

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Tadeusz Stanisławski

